

Rector de la UIB, sino de la Presidenta del Govern de les Illes Balears, com també dels directors i representants dels Departaments de Filologia Catalana de les diferents universitats del nostre àmbit lingüístic. Al llarg de l'acte, es van sentir i contemplar les parts habituals en aquesta mena de litúrgia universitària, però, a més, van nodrir la memòria del cor parlaments especials, com la bella *laudatio* del padrí, el Dr. Jaume Corbera, i la intervenció del Dr. Joan Veny, teixida amb saviesa i bonesa. Tot parlant de la seva professió d'amor per les paraules, se li va sentir durant la seva lliçó magistral: «L'estima ha esdevingut passió a l'hora de penetrar en la seva entranya etimològica, un descobriment que et fa feliç com veure néixer una flor o contemplar l'esclat de l'alba». Les paraules posteriors del rector, la interpretació ritual del *Gaudeamus Igitur*, la comunió d'afectes en acabar l'acte. Tot venia a corroborar la pensada final del nou fill de l'*Alma Mater* balear: «La vie est faite de grands bonheurs».

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

Jornada de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes. «El repte d'investigar sobre la Franja d'Aragó» (28 d'octubre de 2016). — El 28 d'octubre de 2016, l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC) i l'Àrea de Filologia Catalana de la Universitat de Saragossa van organitzar a l'Aula Magna de la Facultat de Filosofia i Lletres una jornada dedicada a la investigació sobre la Franja d'Aragó, amb la col·laboració de la Institució de les Lletres Catalanes. En total, set ponències i set pòsters que tractaren aspectes relatius a la dialectologia, la sociolingüística, la història de la llengua i la literatura a les terres de frontera entre Aragó i Catalunya. La trobada d'especialistes es va iniciar amb les paraules del degà de la Facultat, Eliseo Serrano, qui va fer esment de l'existència d'una defensa de la diversitat lingüística ja des de l'Edat Moderna. Javier Giralt, director del Departament de Lingüística General i Hispànica i organitzador de la trobada, va destacar que, tot i que la investigació duta a terme sobre aspectes lingüístics d'aquests territoris de frontera ha estat prou prolífica, encara queda molt per fer i hi ha àrees que encara resten per explorar. La secretària de l'AILLC, Lúcia Pons, va incidir en la producció investigadora de la Universitat de Saragossa i, per últim, la intervenció de José Ignacio López Susín, Director General de Política Lingüística —càrrec de nova creació a l'Aragó—, va resumir les accions que s'estan duent a terme i els esforços que s'estan realitzant per tal de donar suport al trilingüisme a l'Aragó i potenciar-lo, sobretot des de l'àmbit de l'ensenyament de les llengües pròpies.

Una relació nominal i cronològica dels diferents participants, amb els títols de les seves intervencions, pot donar una idea de l'excel·lent nivell científic que la diada a Saragossa va oferir als assistents. Ramon Sistac (Universitat de Lleida), amb «Fronteres lingüístiques en una Europa sense fronteres», va insistir en la definició de frontera i les accions que s'haurien de dur a terme des d'una òptica geolingüística; Pere Navarro (Universitat Rovira i Virgili), amb «Variació geolingüística del català al sud de la Franja d'Aragó», va exposar, a partir de la presentació de mapes lingüístics, la riquesa dialectal dels parlars del Matarranya, tot incidint en les romanalles tan interessants que presenta la parla d'Aiguaviva (Terol); Esteve Valls (Universitat de Barcelona), amb «Cap a on va el català de la Franja? Alguns exemples de canvi lingüístic en curs», va plantejar, des d'un punt de vista dialectal, que on ara trobem fronteres abans hi havia un contínuum entre els dos territoris; Artur Quintana (Iniciativa Cultural de la Franja), amb «Panorama de la literatura contemporània catalana a l'Aragó», i Hèctor Moret (I.E.S. Miquel Tarradell), amb «A propòsit de la literatura popular catalana a l'Aragó», van presentar el panorama literari de la literatura produïda a

l'Aragó catalanoparlant, des de l'Edat Mitjana fins a l'actualitat; Josep Espluga (Universitat Autònoma de Barcelona), amb «Un enigma oriental: Franja, frontera i llengua vint anys després», va incidir en les actituds dels frangencs vers la llengua; i va tancar la jornada el sociolingüista Natxo Sorolla (Universitat Rovira i Virgili / UOC), amb un «Repte a la Franja: detectar la fase prèvia a la interrupció familiar del català (i evitar-la!)», va presentar una comparativa entre les dades obtingudes sobre l'Enquesta d'Usos Lingüístics de La Franja de 2014 i les de 2004, tot assenyalant que només des de l'escola es pot evitar el trencament generacional que s'està produint en la transmissió de la llengua.

L'altra activitat destacada fou la presentació de pòsters al vestíbul de la facultat, de temàtica diversa. Van ser presentats en diferents llengües pels autors següents: Elena Albesa (Universitat de Saragossa), «Presencia de catalanismos en documentación notarial bajoaragonesa: comparación entre dos momentos históricos»; Iris Orosia Campos Bandrés (Universitat de Saragossa), «Actitudes hacia el catalán de los futuros maestros aragoneses de Educación Primaria»; Pietro Cucalón (Direcció General de Política Lingüística del Govern d'Aragó), «L'ensenyament del català a l'Aragó»; Laura Farré (Universitat de Barcelona), «*Estremida memòria*, de Jesús Moncada: un homenatge a la dona mequinensana»; Chabier Gimeno i Miguel Montañés (Universitat de Saragossa), «Sociolingüística d'o catalán y aragonés dende l'análisi d'o Censo 2011»; Maria Teresa Moret Oliver, Iraide Ibarretxe-Antuñano i Alberto Hijazo-Gascón (Universitat de Saragossa / Universitat de East Anglia), «Tipologia semàntica i llengües minoritàries. Els esdeveniments de moviment en les llengües d'Aragó»; Laia Rosàs (Universitat de Barcelona), «El parlar de la conca central de la Noguera Ribagorçana: fronteres dialectals a la Terreta».

La jornada de l'AILLC, a banda de les aportacions presentades pels ponents, va servir per a establir relacions entre alguns especialistes de diferents àmbits de les ciències i per refermar la col·laboració amb d'altres. Gràcies a tots els participants, la jornada fou un d'aquells esdeveniments especials en què persones i institucions s'uneixen per vèncer entrebanes i condicionants a favor d'un front comú, la supervivència d'una llengua.

Maria Teresa MORET OLIVER
Universitat de Saragossa
Javier GIRALT LATORRE
Universitat de Saragossa

III Jornades sobre els parlars xurros de base castellanoaragonesa, valencianoaragonesa i castellanomurciana (València i el Villar, novembre de 2016). — La llengua dels “altres valencians” tornà a la palestra amb la convocatòria de les «III Jornades sobre els parlars xurros de base castellanoaragonesa, valencianoaragonesa i castellanomurciana», que va acollir vora una trentena d'investigadors a la Facultat de Filologia de la Universitat de València (2 de novembre de 2016) i el Villar, un poble de la comarca dels Serrans, País Valencià (4 i 5 de novembre de 2016). I és que durant l'última dècada ha reviscolat l'interès pels parlars valencians de base castellana, aragonesa i murciana, situats en les zones que la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV 1983) considerava “de predomini lingüístic castellà”.

De fet, aquest interès despertat pels parlars “xurros” (un terme certament de significat polièdric) es va encetar en 2008, quan la Universitat de València (UV) convocà a València la «I Jornada sobre els parlars valencians de base castellanoaragonesa (de l'Alt Millars a la Vega Baixa)» —les actes de la qual Denes publicà en 2010— i quan, posteriorment, novament la UV convocà la «II Jornada sobre els parlars valencians de base castellano-aragonesa» en novembre de 2013, aquesta vegada a València i a Ènguera —Denes en publicà les actes en 2014 amb el títol *Camins, terres i*